

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A AERULUI CURAT PENTRU UN CER ALBASTRU ȘI CONTRIBUȚIA METODOLOGIEI PEF LA REDUCEREA POLUĂRII AERULUI

Ziua Internațională a Aerului Curat pentru un Cer Albastru, marcată anual la 7 septembrie, reprezintă un apel global pentru conștientizare și acțiune pentru îmbunătățirea calității aerului și protejării sănătății oamenilor. În acest context, metodologia Amprentei de Mediu a Produselor (PEF) poate juca un rol important în reducerea poluării și promovarea aerului curat.

IMPACTUL POLUĂRII AERULUI | Conform Organizației Mondiale a Sănătății, poluarea aerului duce la aproximativ 7 milioane de decese pe an, la nivel global. Aceste decese premature sunt în mare parte asociate cu afecțiuni precum bolile cardiovasculare, accidentele vasculare cerebrale, cancerul pulmonar și boala pulmonară obstructivă cronică (BPOC). Statisticile arată că poluarea aerului joacă un rol semnificativ în dezvoltarea acestor afecțiuni, contribuind la 29% din decesele cauzate de cancerul pulmonar, 24% din decesele cauzate de accident vascular cerebral și 43% din decesele asociate cu BPOC.¹

SURSELE POLUĂRII ATMOSFERICE | În Republica Moldova, poluarea aerului provine în mare parte din emisiile rezultate din surse industriale, surse mobile, și transferurile transfrontaliere de poluanți. Aceste emisii includ particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2.5}), dioxid de azot (NO₂), monoxid de carbon (CO) și dioxid de sulf (SO₂). Particulele mai fine, în special PM_{2.5}, sunt periculoase deoarece, atunci când sunt inhalate, pot pătrunde adânc în sistemul respirator. Acest lucru prezintă riscuri semnificative pentru sănătatea populației, deoarece expunerea la PM_{2.5} a fost legată de diverse boli respiratorii și cardiovasculare.

Biroul Național de Statistică al Moldovei a analizat datele privind descărcarea de substanțe poluante rezultate din surse staționare ale agenților economici. Acestea au arătat că emisiile totale au crescut de la 13,8 la 17,5 mii de tone în perioada 2017-2021.² În această creștere, emisiile solide au rămas relativ constante, în jur de 2,3 mii de tone, în timp ce emisiile gazoase și lichide au crescut de la 11,5 la 15,3 mii de tone. Emisiile de dioxid de sulf și monoxid de carbon au crescut semnificativ, în timp ce emisiile de oxid de azot au rămas relativ stabile. Toate cele trei tipuri de emisii prezintă riscuri pentru sănătate, dar particulele fine în suspensie (PM_{2.5}), care se formează din emisiile de dioxid de sulf și oxid de azot, sunt deosebit de periculoase pentru sănătatea umană. Monoxidul de carbon, în concentrații ridicate, poate, de asemenea să ducă la efecte grave asupra sănătății, dar în general, expunerea prelungită nu are un impact pe termen lung precum cea la PM_{2.5}. Privind emisiile rezultate din transportul rutier pentru aceeași perioadă, conform surselor, s-a observat că emisiile totale au variat considerabil, de la 296 la 172 de mii de tone. Scăderea emisiilor totale poate fi atribuită eforturilor de adoptare a tehnologiilor verzi pentru vehicule, promovării eficienței combustibilului și implementării de standarde mai stricte privind emisiile (reflectând o schimbare mai amplă de reducere a poluării la nivel global). Aici, dioxidul de carbon a fost un poluant major emis în intervalul de la 226 la 112 mii de tone. Emisiile de dioxid de azot au avut o ușoară tendință descendentă, de la 28 la 26 mii de tone, în timp ce emisiile de dioxid de sulf și hidrocarburi au arătat variații reduse.

Aceste date subliniază necesitatea de a înțelege mai bine sursele acestor emisii și de a continua investițiile în mijloacele de control și de reducere a emisiilor în ambele categorii, contribuind astfel la îmbunătățirea calității aerului și la protejarea mediului.

¹ [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ambient-\(outdoor\)-air-quality-and-health](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/ambient-(outdoor)-air-quality-and-health)

² https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/10%20Mediul%20inconjurator/10%20Mediul%20inconjurator_MED030/MED030100.px?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774

Figura 1: Emisiile substanțelor poluante în atmosferă rezultate din transportul auto, mii tone

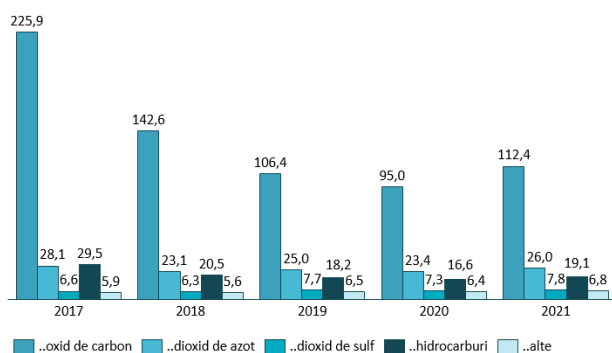
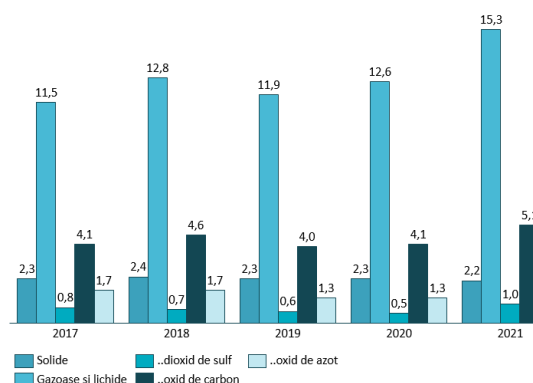

Figura 2: Evacuarea substanțelor poluante de la sursele staționare ale agenților economici, mii tone

Sursă: Biroul Național de Statistică

REDUCEREA POLUĂRII AERULUI | Metodologia PEF poate juca un rol important în reducerea poluării aerului din cauza activităților industriale și economice. Acest lucru se datorează faptului că scopul PEF este de a reduce impactul asupra mediului al produselor, serviciilor și organizațiilor, luând în considerare activitățile din lanțul de aprovizionare (de la extragerea materiilor prime, prin producție și utilizare, până la gestionarea finală a deșeurilor).³ Acest lucru se realizează prin furnizarea de cerințe detaliate pentru a modela impactul asupra mediului al fluxurilor de materiale, emisiilor și fluxurilor de deșeuri asociate cu un produs sau o organizație, pentru întregul ciclu de viață. Mai departe, informațiile pot ajuta întreprinderile să decidă mai bine (de exemplu, să achiziționeze materiale cu o amprentă de carbon mai mică), să-și reducă emisiile, și să identifice noi oportunități de reducere a costurilor.⁴

De exemplu, o companie producătoare care aplică PEF va putea măsura modul în care producția sa afectează mediul și investi într-un consum mai eficient de energie și resurse pentru a reduce substanțele nocive. Pentru a măsura cantitatea de carbon emisă, companiile pot utiliza echipamente de măsurare specifică, analize de laborator, calcule bazate pe date de producție, imagini furnizate de sateliți, și altele.

IMPORTANȚA PEF PENTRU COMPANII | Deoarece cadrul regulamentar pentru emisiile industriale este în prezent în proces de revizuire, companiile producătoare au o oportunitate unică să-și revizuiască practicile și să adopte abordări mai durabile. Din data de 30 septembrie 2022, Legea nr. 227 privind Emisiile Industriale, care ar trebui să intre în vigoare la 21 octombrie 2024, va cere operatorilor industriali să adopte măsuri concrete pentru prevenirea poluării și limitarea impactului negativ asupra mediului.⁵ Aceste măsuri includ implementarea celor mai bune tehnici disponibile, gestionarea eficientă a resurselor și deșeurilor, raportarea detaliată a emisiilor, și un plan de aliniere a afacerii cu obiectivele de mediu.

CONCLUZIE | Ziua Internațională a Aerului Curat pentru un Cer Albastru ne amintește de importanța calității aerului pentru sănătatea și bunăstarea noastră. Metodologia PEF oferă o modalitate promițătoare de reducere a poluării aerului prin abordarea producției într-un mod mai responsabil. Companiile producătoare și de transport pot juca un rol important în adoptarea practicilor durabile și să contribuie la un cer mai curat și un mediu mai sănătos pentru generațiile viitoare. În contextul schimbărilor anticipate privind reglementările pentru emisiile industriale, adoptarea metodologiei PEF poate fi o investiție inteligentă și o mișcare strategică către un viitor mai curat și mai sustenabil."

³ <https://www.eu4environment.org/advancing-product-environmental-footprint-pef-in-selected-industries-of-the-eastern-partner-countries/>

⁴ <https://eplca.jrc.ec.europa.eu/EnvironmentalFootprint.html>

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=133705&lang=ro